Text: Henrik Gustafsson

- Bra stereobild
- Detaljerat mellanregister

- Något "lätta" i basen

Imponerande stereobild

Från den polska högtalartillverkaren APS kommer IO, bakom vars korthuggna namn döljer sig en tvåvägs aktiv närfältsmonitor med basreflexport.

TYP Aktiv tvåvägs närfältsmonitor med basreflexport
ANSLUTNINGAR Balanserad XLR/tele-ingång och XLR-linjeutgång, elnätsanslutning
ELEMENT 7" cellulosawoofer, 1" tweeter av tyg eller titan
FREKVENSGÅNG 44 Hz–30 kHz, ±2 dB
FÖRSTÄRKNING 2 x 70 W RMS
MAX SPL 104 dB RMS vid 1 m
MÅTT OCH VIKT 33 x 21 x 30 cm, 13 kg
HEMSIDA www.aps-company.pl

APS IO finns i några olika utföranden, med två olika tweeteralternativ och i några olika färger. Elementen, en 7-tums woofer av cellulosa och en 1-tums dome av antingen tyg eller titan, kommer från norska SEAS och i fronten sitter även två basreflexportar. Högtalarna vi hade inne för test var försedda med en tygdome och hade en blank klarröd finish. Ett plus i kanten till APS för att de vågar utmana på färgfronten!

APS IO har en vidsträckt frekvensåtergivning, från 44 Hz till 30 kHz, med ±2 dB avvikelse. Elementen separeras av ett fjärde ordningens delningsfilter vid 1,5 kHz och drivs av separata förstärkare på vardera 70 watt.

Systemet har ett bra signal/brus-förhållande och är kapabelt att leverera en RMS-nivå på 104 dB (SPL) vid en meter, vilket får anses som mer än tillräckligt för en närfältsmonitor.

Lådan är tillverkad av tjock MDF och känns rigid och väldämpad, med låg egenresonans. Vikten på 13 kilo är anmärkningsvärd för den ringa storleken. Frontbaffelns kanter är rundade för att reducera diffraktionsrelaterade bieffekter.

På baksidan hittar vi diverse anslutningar och inställningsmöjligheter. En balanserad XLR/tele-ingång, en XLR-utgång för vidarelänkning samt en IEC-plugg för anslutning till elnätet. Högtalaren är även utrustad med en jordlyftomkopplare som gör det möjligt att bryta eventuella jordslingor som kan orsaka störningar.

Inställningsmöjligheterna utgörs av en nivåkontroll, justering för tweeterns relativa nivå samt en funktion kallad Bass Controller, som påverkar basreflexsystemet, men vars innersta natur framstår som en smula hemlig. Med Bass Controller-omkopplaren aktiverad kan man hur som helst justera mängden bas från –15 dB till +6 dB. Samtliga kontroller är stegade, vilket gör det enkelt att matcha inställningarna mellan högtalarna.

APS IO är utrustad med ett raffinerat skyddssystem som hanterar allehanda situationer som riskerar att skada någon av högtalarens delar. När det aktiveras ändrar den blått upplysta loggan på fronten färg till grön eller röd, beroende på vilket skyddssystem som ingriper.

LYSSNING OCH INSTÄLLNINGAR

Efter noggrann utprovning av rumsplacering och inbördes avstånd mellan lådorna lät jag högtalarna ”spela in sig” under ett par timmar före användning, i enlighet med instruktionsbokens rekommendationer.

Jag vill poängtera att det utöver lämplig akustikbehandling finns många andra faktorer som inverkar på hur högtalarna beter sig i ett specifikt rum. Min egen erfarenhet säger att så länge man inte befinner sig i en reflektionsfri omgivning, så kan man inte fullt förlita sig på de teorier som finns kring optimal högtalarplacering. Man bör helt enkelt prova sig fram för att få ut det maximala utifrån sina förutsättningar. Små förflyttningar kan göra underverk för såväl stereobildens homogenitet som för fokus i det ofta så bråkiga lågfrekvensområdet.

Under testets gång lyssnade jag omväxlande i stereo på två högtalare och i summerad mono på en av högtalarna. Detta eftersom jag upplever att det senare på ett tydligt sätt kan avslöja vissa kvaliteter som är svårare att bedöma vid lyssning i två högtalare, där rumsakustiken får en allt större inverkan på ljudet.

Pappwoofern och tygdomen ger APS IO ett klassiskt, naturtroget ljud med en verklighetsförankrad karaktär som direkt känns bekant och snabbt går att vänja sig vid.

Vad som omedelbart fångade min uppmärksamhet var det klara och detaljerade mellanregistret, från lågmid till presence. Diskanten är mjuk men samtidigt öppen, med fokuserade transienter, och den visade sig mjukna ytterligare efter en tids användning. Basen är tajt och distinkt, om än något lätt och återhållen, och basreflexsystemet känns väl avvägt och integrerat i ljudbilden.

Det som imponerar mest på mig är stereobilden, som är sällsynt tydlig och välavgränsad – ett jämnt, homogent fält med en imponerande bredd. Högtalaren visar prov på bra dynamik med minimal kompression och bibehåller spektralbalansen väl mellan starka och svaga lyssningsnivåer.

Off axis-färgningen, som är viktig för hur högtalaren interagerar med rummet och för lyssningsfönstrets utbredning, är skapligt oförarglig – om än lite känslig i vertikalled.

Jag fortsatte testet med att prova de olika inställningsmöjligheterna och bestämde mig efter en stunds experimenterande för att minska nivån hos diskantelementet med 0,5 dB. Detta gav ett bättre förhållande mellan det lägre och det övre mellanregistret i min lyssningssituation.

Jag försökte även kompensera för den något timida basen med hjälp av Bass Controller-funktionen. +3 dB gav möjligen lite mer ”värme” men samtidigt en något långsammare respons i basen, vilket gjorde den luddigare och grumligare. Jag föredrog hur det lät med denna funktion avslagen.

I ANVÄNDNING

Som många andra högtalare med pappwoofers i den här storleken har APS IO ett detaljerat mellanregister som fungerar förträffligt vid svag lyssningsnivå, och det är så åtminstone jag tillbringar merparten av tiden med närfältare.

Mellanregisterfokuserade högtalare som dessa, som inte överdriver frekvensspektrets ytterligheter, driver mig att mixa för just mellanregistret, där musikens huvudsakliga balansakt utspelar sig. Detta, tillsammans med den lättbegripliga tonen, gjorde att jag direkt kände mig hemma och kunde mixa instinktivt, med resultat som utan huvudbry översattes väl till mina ordinarie referenslyssningssystem.

Jag kände mig dock aldrig helt bekväm med basregistret och hade generellt svårt att få in känslan för det där perfekta förhållandet mellan bas och bastrumma, där de naturligt smälter samman. Däremot återges på ett tillförlitligt sätt hur väl de framträder i små högtalare.

Den tydliga stereobilden möjliggör noggrann intrimning av stereouppmickningar och panorering, då de låter dig höra precis var mixens element känns limmade till eller frånkopplade från varandra.

APS IO är mycket bra på att återge texturen hos ljudkällan och kan tydligt förmedla vilken typ av atmosfär som omger den. Detta gör dem mycket väl lämpade för lyssning vid inspelning av akustiska ljudkällor, eftersom resultaten av mickplacering och val av mikrofon och preamp är lätt att bedöma i dessa högtalare.

SAMMANFATTNING

Det bestående intryck som APS IO lämnar efter sig är att det är en elegant monitor med ett mycket detaljerat mellanregister, en enastående stereobild och en neutral karaktär som passar akustisk musik i synnerhet.

Basen är tajt och fokuserad, men saknar lite tyngd. Ljudets ”storlek” passar bra för mindre rum och spektralbalansen stämmer väl överens mellan olika lyssningsnivåer. Prisnivån känns rimlig med tanke på byggkvalitet och prestanda.

Sammantaget är APS IO ett neutralt men färgstarkt tillskott på monitormarknaden. ***mm***